

Star Wars: Hvor rummelige bør vi være over for endnu en rumkrig?

Film: Den 14. december har "Rogue One: A Star Wars Story" premiere, og det kan da godt være, at Mads Mikkelsen i den kommende Star Wars-film indtager rollen som arkitekten bag Dødsstjernen – men orker vi mere Star Wars? Vi har bl.a. spurgt en filosof, en digter, en astronom og et par politikere, om rumkrigen stadig giver stjerner i øjnene.

RASMUS PALLUDAN, rasmus.palludan@jp.dk

»De store dramatiske krigsscener med symfoniorkestre bagved er ikke lige mig«

Erik Valeur, forfatter og Cavling-vindende journalist. Aktuel med bogen "Mandelgaven", forfatter til "Det Syvende Barn".

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg kiggede over skuldrene på mine børn – og jeg syntes, det var alt for overdrevet til min smag. Mærkelige masker og tegneserieagtige figurer. Faktisk elsker jeg science fiction – men af den mere under-spillede slags, hvor karaktererne ligger tættere på noget, der kunne være virkeligt. Som "Body Snatchers" med Donald Sutherland – eller "Contact" med Jodie Foster.«

Kan du glæde dig over endnu en Star Wars-film – eller har du fået nok?

»Det giver sig selv, at jeg nok kun kommer til at se den nye Star Wars, hvis et af mine børn gerne vil have mig med. Det positive, som godt kunne lokke mig, er det eventyragtige. Bedømt på traileren, som jeg har set. De store dramatiske krigsscener med symfoniorkestre bagved er ikke lige mig.«

Synes du, at Star Wars kan betegnes som "god smag"?

»Jeg synes på en måde, at alt er god smag – hvis bare det ikke er blevet sjusket igennem eller er ligegyldigt lavet. Jeg kan både høre et gammelt topsentimentalt Bee Gees-nummer eller læse en westernroman af Louis L'Amour uden at kløjes, og bedømt på det, jeg har set – og hørt – er Star Wars-filmene i en særlig kategori – det er bare ikke min personlige smag.«

»"God smag" stammer fra en forældet, idealistisk æstetik og hierarkisering med Gud og Beethoven øverst og porno nederst«

Knud Romer, radiovært og forfatter. Aktuel med Radio24syv-programmet "Romerriget", udgav senest børnebogen "ABC" med John Kørner.

Alle har en holdning til Star Wars ... hvad er din?

»Jeg var maskinstormer og teknologihader som ung, science fiction var bare ligesom at have endnu mere fysikundervisning, og desuden mistede man sin udødelige sjæl i biografen. Jeg var blevet spist af "Ringenes Herre" for længst, og historier med rumskibe var irrelevante i Middle-Earth.«

Kan du glæde dig over, at der kommer endnu en Star Wars-film – eller har du fået nok?

»Ligner jeg måske en nørd, eller hvad? Øh, ja, godt så, men spar mig for guds skyld for mere Industrial Light & Magic. De tre første film var Star Wars. Resten er franchisevirksomhed og merchandising. Det er blevet til Muppet Show. Ikke sandt, brilleabe?«

Kan Star Wars betegnes som "god smag"?

»"God smag" stammer fra en forældet, idealistisk æstetik og hierarkisering med Gud og Beethoven øverst og porno nederst, som tog afstand fra alle kropslige reaktioner og følelser – latter, gys, gråd og spænding – og skulle opretholde borgerdyrenes finkulturelle forestillinger om at være ren ånd. Den tid er heldigvis forbi. Længe leve popkulturen!«

»Filmene er faktisk på sit eget klasseniveau efter min mening«

Uffe Elbæk, formand for Alternativet. Aktuel med bogen "Vejen til noget andet".

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg har været Star Wars-fan fra allerførste dag. Det er den klassiske fortælling om det gode mod det onde. Fortalt gennem den allerbedste tegneserietradition – bare i levende billeder. Kort fortalt: Jeg er kæmpe fan. Og tror for øvrigt 100 pct. på, at vi alle har kraften i os.«

Kan du glæde dig over, at der kommer endnu en Star Wars-film – eller har du fået nok?

»Jeg har overhovedet ikke fået nok. Og heldigvis er der masser af ufortalte historier og dramaer, vi ikke har fået adgang til endnu. For universet er stort. Og der er masser af ormehuller til helt nye lag af Star Wars-fortællingerne.«

Kan Star Wars betegnes som "god smag"?

»Star Wars er populærkultur, når det er bedst. Filmene er faktisk på sit eget klasseniveau efter min mening. Hvilket fuldstændig overtrumfer en hvilken som helst snak om for eller imod "god smag".«

Instruktøren Gareth Edwards, der står bag "Rogue One: A Star Wars Story", har tidligere stået bag monsterfilmen "Godzilla" (2014), der fik blandede anmeldelser. Foto: PR

»Jeg takker i mit stille sind tit amerikanerne for at have skabt dette. Gud velsigne dem for det«

Alex Ahrendtsen, kultur- og folkeskoleordfører i Folketinget for Dansk Folkeparti.

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg elsker Stjernekrigen og har gjort det, siden jeg som 11-årig knægt i 1978 så den for første gang. Det var min fødselsdagsgave. Min mor kedede sig forfærdeligt, men jeg var fuldstændigt opslugt af det. Jeg husker endnu fanfarerne, de gule rulletekster, der glider ud i rummet og den kæmpemæssige stjernekryster, der kommer bagfra i billedet, mens den jagter et lillebitte rumskib. Vi er midt i en intergalaktisk krig, og om bord er den fæle Darth Vader. Publikum gispede. Vi vidste

»Filmene får mig ikke til at føle særligt meget andet end en enorm lyst til at købe merchandise«

Niels Henning Fals Jensby, digter. Debuterede i år med digtsamlingen "Techno", nylig vinder af Bogforums debutantpris.

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg har på mange måder altid haft et ret ambivalent forhold til dem. Rent æstetisk finder jeg dem vildt attraktive, men samtidig er jeg også altid lidt loren ved film, der har en så massiv kult omkring sig. Jeg er personligt glædest for Episode I-III. Jeg synes, fortællingen om, hvordan Anakin bliver til Darth Vader, til hver en tid vil være mere interessant end fortællingen om, hvordan Luke Skywalker redder alle. Men overordnet set er fortællingen lidt for slap. Filmene får mig ikke til at føle særligt meget andet end en enorm lyst til at købe merchandise. Og det er et problem. Jeg er heller ikke særlig begejstret for den seneste film, hvis kvalitet udelukkende beror på Star Wars' status som den herskende klasses popkulturelle hallmark.«

Kan du glæde dig over, at der kommer endnu en Star Wars-film – eller har du fået nok?

»Glæde er et lidt for stort ord. Jeg er interesseret indtil videre. Også fordi jeg helt generelt synes, at sci-fi altid bliver mere interessant, når det får lov til at brede sig ud. Lidt ligesom "Star Trek" har gjort gennem mange år. Endeløse forgreninger ind i et univers, der giver plads til en hvilken som helst fortælling. Det lader til, at den kommende film forsøger sig ud i det. Hvis det rent faktisk er tilfældet, gør det mig kun forhåbningsfuld.«

Synes du, at Star Wars er god smag?

»Det er nogle smukke film med noget virkelig godt CGI-arbejde (computereffekter, red.). Jeg forestiller mig, at de fleste betegner det som god smag. Især på grund af de mange ikoniske figurer, som filmene har afledt. Personligt er jeg ikke meget for den nostalgi, som filmene opfordrer til, at man dyrker. Jeg er træt af det. Det føles på mange måder ironisk, at en film, der skal handle om en potentiel fremtid, ender med at blive en ubetinget hyldest til mine forældres generation.«

Siden Disney købte Lucasfilm i 2012, har det været en god tid at være Star Wars-fan. Nye bøger, en animationsserie, J.J. Abrams "Star Wars: The Force Awakens" og nu "Rogue One: A Star Wars Story" er blevet lanceret. En film om Han Solo er også er under produktion, og Alden Ehrenreich, kendt fra Coen-brødrenes komedie "Hail Caesar!", skal indtage hovedrollen.

Foto: PR

»Filmene får bekæmpelse af det fremmede i dagens politik og krig til at se ud som noget klogt«

Anders Fogh Jensen, filosof. Senest udgivet "Hvordan skal jeg leve mit liv, Kierkegaard?" (2013), forfatter til "Projekt mennesket".

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg har aldrig set en Star Wars-film. Men jeg har forsøgt flere gange og har så kedet mig bravt og har slukket. Det, jeg finder mest interessant, er George Lucas' mingleri med nogle af de jungianere, der har betydet mest for komparativ myteforskning. Star Wars er, så vidt jeg kan se, blot fremmede for den mytiske tanke, der iklædt rationel dragt får be-

med det samme, at han var den onde, og Princess Leia var den gode. Det er ganske enkelt forrygende underholdning. Jeg har siden elsket fremtidssfilm. De fleste gange og med enkelte undtagelser har jeg ikke haft tilnærmelsesvist den oplevelse, som George Lucas gav mig i biografmørket i februar måned 1978.«

Kan du glæde dig over, at der kommer endnu en Star Wars-film – eller har du fået nok?

»Med seneste Star Wars-film skuffede det mig vildt, at George Lucas havde solgt serien til Disney, som havde hyret J.J. Abrams til at skabe en ny film i serien. Det blev bare et elendigt opkog på de allerførste film. Lucas er jo geniet, der har skabt denne vidunderlige verden – og jeg kan næsten ikke vente med at se den nye.«

STJERNEKRIG

Star Wars: Rogue One

Premiere den 14. december.

De seneste syv Star Wars-film har – hvis man ser bort fra animationsfilm – har alle været dele af én stor, sammenhængende saga. Den kommende film bliver imidlertid den første såkaldte "spin-off"-film. Det vil sige, at historien blot foregår i Star Wars-universet, men ikke er i direkte forlængelse af sagaen.

"Rogue One: A Star Wars Story" foregår mellem begivenhederne i filmene "Star Wars Episode 3: Sith-fyrsternes hævn" (2005) og "Star Wars Episode 4: Et nyt håb" (1977).

I den kommende film planlægger rebellerne, ledet af Jyn Erso (spillet af Felicity Jones), at stjæle planerne til Dødsstjernen. Jyn Ersos far (spillet af danske Mads Mikkelsen) har bygget Dødsstjernen.

Selv om Gareth Edwards har instrueret den nye Disney-producerede Star Wars-film, har Star Wars' fader, George Lucas, angiveligt set den kommende film, og han synes, at den er god.

Kan Star Wars betegnes som "god smag"?

»Virkelig god smag. Hvis man altså har sans for fremtidsverdener. Her er der ingen grænser. Man kan som kunstner tillade sig næsten alt. Der er ingen venstresnoede politisk korrekte tosser, der kan tage glæden fra dig. Kun fantasien (og pengene) sætter grænser. George Lucas' genistreg er jo, at han griber tilbage i historien, mens han benytter sig af eventyrrens fortælleform til at vise os en verden langt ude i rummet i en tid for længe siden – fyldt med kamp, svig, heltemod, kærlighed og storslåede krigsscener. Jeg har meget svært ved at forstå mennesker, der ikke kan se storheden i serien: den sprudlende fortælleglæde, det storslåede eventyr, de gammeldags ridderidealer, den fremragende arkitektur. Det er den ultimative filmoplevelse. Jeg takker tit i mit stille sind amerikanerne for at have skabt dette. Gud velsigne dem for det.«

»Det meste i Star Wars er 100 pct. vrøvl fra et videnskabeligt synspunkt«

Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet. Har senest udgivet bogen "Universet" i 2015.

Alle har en holdning til Star Wars-filmene ... hvad er din?

»Jeg elsker Star Wars – så kort kan det siges. Så "The Empire Strikes Back" i biografen med min far, og det står stadig for mig som en stor oplevelse. Det, jeg nok i virkeligheden bedst kan lide ved Star Wars, er, at filmene er "fantasy" eller "space opera", som genren hedder nu om dage – ikke science fiction. Måske lyder det mærkeligt, givet min profession, men jeg har aldrig brudt mig om science fiction – den genre tager sig selv alt for alvorligt. Det meste i Star Wars er 100 pct.

vrøvl fra et videnskabeligt synspunkt – man kan høre lyde i rummet, se laserstråler i tomt rum osv. – men det gør ikke noget, for filmene giver sig aldrig ud for at have noget med "science" at gøre. Blot en fundamentalt god historie.«

Kan Star Wars betegnes som "god smag"?

»Da de første film, kom blev de bestemt ikke regnet for god smag. De fik gode anmeldelser, men det var netop for deres underholdningsværdi – ikke deres dybde. Dengang var Stanley Kubricks "2001: A Space Odyssey" den ultimative science fiction-film, og den rører da også ved nogle meget fundamentale spørgsmål. Men som det ofte er med egentlig science fiction, så kommer filmene ret hurtigt til at virke ekstremt gammeldags. Ses "2001: A Space Odyssey" i 2016, virker meget af den håbløst forældet. Star Wars er meget anderledes. Netop fordi filmene frigør sig fra enhver form for realisme, er de langt mere tidløse. Og så kan man jo ikke komme uden om, at Star Wars har haft ekstremt kulturel betydning i de sidste snart 40 år. Men rigtig "god smag" bliver Star Wars nok aldrig – heldigvis.«

kæmpelse af det fremmede i dagens politik og krig til at se ud som klogt.«

Kan du glæde dig over, at der kommer endnu en Star Wars-film?

»Nej, det kan jeg faktisk ikke. Jeg tror ikke, filmen kan bjergtage mig, så den må de, der glædes ved det, godt have i fred.«

Kan Star Wars betegnes som "god smag"?

»Nej, det er jo tyksovset Hollywood. Men det kan måske fungere som en indgang til noget andet: til en interesse for mytologi og som sådan være et skridt på vejen til en større indre verden og en samhørighed med den større verden omkring os, vi kalder kosmos.«